

KANCELARIA SENATU

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, dnia 6 lipca 2017 r.

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
oraz niektórych innych ustaw**

(druk nr 535)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa ma na celu wdrożenie do polskiego porządku prawnego postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/36/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu zatrudnienia w charakterze pracownika sezonowego.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 dyrektywy państwa członkowskie zobowiązane są do dnia 30 września 2016 r. przyjąć przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do jej wykonania. Dyrektywa zobowiązuje państwa członkowskie do wprowadzenia warunków i procedury wydawania zezwoleń na pobyt i pracę sezonową dla cudzoziemców.

Dotychczas nie ma w krajowym systemie prawa szczególnych rozwiązań dotyczących wykonywania pracy sezonowej przez cudzoziemców. Jak wynika z uzasadnienia do projektu ustawy, brak regulacji dotyczącej zasad rejestracji oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi oraz przepisów przewidujących możliwość odmowy ich rejestracji powoduje, że coraz większa liczba oświadczeń jest składana dla pozorów np. przez bezrobotnych, bezdomnych lub osoby nieuzyskujące żadnych dochodów z działalności gospodarczej.

W takich warunkach powstają zorganizowane grupy, zajmujące się nielegalnym pośrednictwem pomiędzy osobami wystawiającymi oświadczenia o zamiarze zatrudnienia cudzoziemca oraz cudzoziemcami. Ustawa ma w założeniu przeciwdziałać takim praktykom.

Zgodnie z art. 88n ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zezwolenie na pracę sezonową wydawać ma starosta właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi.

W przypadku zmiany właściwości starosty ze względu na zmianę siedziby lub miejsca zamieszkania podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi, właściwość starosty do prowadzenia postępowania w sprawie wydania przedłużenia zezwolenia na pracę sezonową określi się na dzień złożenia wniosku o wydanie przedłużenia zezwolenia.

W myśl art. 88o, zezwolenie na pracę sezonową wydawane będzie, jeżeli:

- 1) wysokość wynagrodzenia, określona w umowie z cudzoziemcem, nie będzie niższa od wynagrodzenia pracowników wykonujących w tym samym wymiarze czasu pracę porównywalnego rodzaju lub na porównywalnym stanowisku;
- 2) podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi dołączył do wniosku o wydanie zezwolenia na pracę sezonową informację starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy lub o negatywnym wyniku rekrutacji organizowanej dla pracodawcy.

Starosta rozpatrywać ma wnioski o wydanie zezwolenia na pracę sezonową z uwzględnieniem pierwszeństwa cudzoziemców, którzy co najmniej raz w okresie 5 lat poprzedzających złożenie wniosku wykonywali pracę na rzecz danego podmiotu na podstawie zezwolenia na pracę sezonową.

W sprawach niewymagających postępowania wyjaśniającego starosta dokona czynności w zakresie wpisu wniosku o wydanie zezwolenia na pracę sezonową do ewidencji albo wyda decyzję o odmowie wydania zezwolenia na pracę sezonową, w terminie 7 dni roboczych od dnia złożenia kompletnego wniosku, zaś w sprawach wymagających takiego postępowania, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku.

Jeżeli wniosek o wydanie zezwolenia na pracę sezonową został wpisany do ewidencji wniosków, zezwolenie na pracę sezonową wydawane będzie po wjeździe cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy wydanej w celu wykonywania pracy sezonowej lub w ramach ruchu bezwizowego, pod warunkiem, że podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi przedstawi właściwemu staroście:

- 1) kopię ważnego dokumentu uprawniającego cudzoziemca do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- 2) informację o adresie zakwaterowania cudzoziemca w okresie pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z art. 88r, zezwolenie na pracę sezonową będzie wydawane dla określonego cudzoziemca, wskazując podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi, najniższe wynagrodzenie cudzoziemca, wymiar czasu pracy albo liczbę godzin pracy w tygodniu lub miesiącu, rodzaj umowy będącej podstawą wykonywania pracy oraz okres ważności zezwolenia. Jeżeli zezwolenie dotyczyć ma pracy cudzoziemca w charakterze pracownika tymczasowego, w zezwoleniu na pracę będzie określany także pracodawca użytkownik.

W myśl art. 88s, podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi na podstawie zezwolenia na pracę sezonową może powierzyć mu pracę innego rodzaju niż praca wykonywana w ramach działalności określonych w przepisach rozporządzenia ministra właściwego do spraw pracy w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa i ministrem właściwym do spraw turystyki, na okresy nie dłuższe niż łącznie 30 dni w ciągu ważności zezwolenia, jeżeli zostały spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) cudzoziemiec jest obywatelem państwa określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 90 ust. 10 ustawy;
- 2) cudzoziemiec otrzymuje wynagrodzenie nie niższe niż określone w posiadanym zezwoleniu na pracę sezonową;
- 3) cudzoziemiec nie wykonuje pracy w charakterze pracownika tymczasowego.

Zezwolenie na pracę sezonową wydawane będzie na czas określony, nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym (art. 88t).

W przypadku cudzoziemca, który wjechał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizej wydanej w celu wykonywania pracy sezonowej lub w ramach ruchu bezwizowego w związku z wnioskiem o wydanie zezwolenia na pracę sezonową wpisanym do ewidencji wniosków, okres 9 miesięcy będzie liczony od dnia pierwszego wjazdu cudzoziemca na terytorium państw obszaru Schengen w danym roku kalendarzowym.

Jeżeli cudzoziemiec wjechał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizej wydanej w celu wykonywania pracy sezonowej lub w ramach ruchu bezwizowego w związku z wnioskiem o wydanie zezwolenia na pracę sezonową wpisanym do ewidencji, starosta może wydać przedłużenie zezwolenia na pracę sezonową w celu kontynuacji pracy sezonowej przez cudzoziemca na rzecz tego samego podmiotu powierzającego wykonywanie

pracy cudzoziemcowi lub w celu wykonywania pracy sezonowej na rzecz innego podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi.

Przedłużenie zezwolenia na pracę sezonową wydawane ma być na okres, który łącznie z okresem pobytu cudzoziemca w celu wykonywania pracy sezonowej, liczonym od dnia pierwszego wjazdu na terytorium państw obszaru Schengen w danym roku kalendarzowym, nie będzie dłuższy niż 9 miesięcy w ciągu roku kalendarzowego.

Jeżeli cudzoziemiec wjechał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy wydanej w celu wykonywania pracy sezonowej lub w ramach ruchu bezwizowego w związku z wnioskiem o wydanie zezwolenia na pracę sezonową wpisanym do ewidencji, a podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi na podstawie zezwolenia na pracę sezonową zapewnia mu zakwaterowanie, podmiot ten będzie obowiązany do zawarcia z cudzoziemcem odrębnej umowy w formie pisemnej określającej warunki najmu lub użyczenia kwatery mieszkalnej.

Czynsz najmu kwatery mieszkalnej nie będzie mógł być potrącany z wynagrodzenia cudzoziemca. Postanowienia umowy przewidujące możliwość automatycznego potrącenia czynszu z wynagrodzenia cudzoziemca będą nieważne.

Na podstawie art. 88y, starosta wyda decyzję o uchyleniu zezwolenia na pracę sezonową, jeżeli:

- 1) uległy zmianie okoliczności lub dowody, odnoszące się do wydanej decyzji;
- 2) ustała przyczyna udzielenia zezwolenia na pracę sezonową;
- 3) podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi w toku postępowania:
  - a) złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub
  - b) zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo w celu użycia jako autentyczny podrobił lub przerobił dokument, albo takiego dokumentu jako autentycznego używał;
- 4) podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi nie dopełnił obowiązków wynikających z ustawy;
- 5) podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi nie prowadzi działalności uzasadniającej powierzenie pracy cudzoziemcowi, w szczególności nie prowadzi działalności gospodarczej, statutowej lub rolniczej, jego działalność jest w okresie likwidacji lub w okresie zawieszenia;

- 6) podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi jest osobą karaną za czyny określone w art. 88j ust. 1 pkt 3–7 ustawy.

Na podstawie art. 88z ustawy, starosta będzie mógł wydać decyzję o odmowie wpisania oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi do ewidencji oświadczeń, jeżeli z okoliczności wyniknie, że oświadczenie zostało złożone dla pozorów, będzie wykorzystane przez cudzoziemca w celu innym niż wykonywanie pracy dla danego podmiotu lub podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi nie dopełni obowiązków związanych z prowadzeniem działalności lub powierzaniem pracy innym osobom, w szczególności:

- 1) nie posiada środków finansowych ani źródeł dochodu niezbędnych do pokrycia zobowiązań wynikających z powierzenia pracy cudzoziemcowi lub
- 2) nie prowadzi działalności gospodarczej, rolniczej lub statutowej uzasadniającej powierzenie pracy danemu cudzoziemcowi w danym okresie, w tym zawiesił działalność, został wykreślony z właściwego rejestru lub jego działalność jest w okresie likwidacji, lub
- 3) nie dopełnia obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, lub
- 4) nie zgłasza do ubezpieczenia społecznego pracowników lub innych osób objętych obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym, lub
- 5) zalega z uiszczeniem podatków, z wyjątkiem przypadków, gdy uzyskał przewidziane prawem zwolnienie, odroczenie, rozłożenie na raty zaległych płatności lub wstrzymanie w całości wykonania decyzji właściwego organu.

W myśl art. 90a ust. 1a ustawy, podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi składał będzie wniosek o wydanie zezwolenia na pracę sezonową lub jego przedłużenie oraz oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w celu dokonania wpisu w ewidencji oświadczeń – po dokonaniu jednorazowej wpłaty w wysokości nie większej niż 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę za każdego cudzoziemca.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa uchwalona przez Sejm na 44. posiedzeniu w dniu 22 czerwca br. pochodziła z przedłożenia rządowego (druk sejmowy nr 1494, wpłynął do Marszałka Sejmu w dniu 21

kwietnia 2017 r.). Rada Ministrów zadeklarowała, że projekt ustawy ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy skierowany został do I czytania na posiedzeniu Sejmu, a następnie do Komisji Polityki Społecznej i Rodziny.

Spośród 36 poprawek zgłoszonych w II czytaniu, posłowie przyjęli 12, obniżając m.in. wysokość grzywnien za wykroczenia polegające na naruszeniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Za przyjęciem ustawy głosowało 350 posłów, przy 62 głosach przeciw i 32 wstrzymujących się.

III. Uwagi szczegółowe

- 1) W art. 1 w pkt 2 w lit. a w tiret trzecim noweli użyto określenia „cudzoziemcy będący członkami rodziny cudzoziemca”, podczas gdy w przepisach sąsiednich używa się pojęcia „cudzoziemcy – członkowie rodzin cudzoziemców”

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 2 w lit. a w tiret trzecim, w pkt 3a wyrazy „cudzoziemców będących członkami rodziny cudzoziemca, o którym” zastępuje się wyrazami „cudzoziemców – członków rodzin cudzoziemców, o których”;

- 2) W art. 1 w pkt 2 w lit. b, w ust. 7 używa się pojęcia „prace uzależnione od rytmu sezonowego”. Pojęcie to, użyte tylko raz i nie pojawiające się w polskim systemie prawa, może budzić wątpliwości interpretacyjne, w kontekście jego relacji z określeniem „praca sezonowa”, zdefiniowanym i konsekwentnie stosowanym w ustawie.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 2 w lit. b, w ust. 7 wyrazy „prac uzależnionych od rytmu sezonowego” zastępuje się wyrazami „pracy sezonowej w rozumieniu art. 88 ust. 2”;

- 3) W art. 1 w pkt 7 w lit. a w tiret trzecim noweli użyto określenia „dokument, o którym mowa w art. 61 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, potwierdzający status członka rodziny”, podczas gdy w art. 61 ustawy o cudzoziemcach mowa jest o dokumentach określających status członka rodziny.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 7 w lit. a w tiret trzecim, w lit. ca wyraz „potwierdzającego” zastępuje się wyrazem „określającego”;

- 4) Zgodnie z art. 88a ust. 1aa pkt 1 lit. i ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 1 pkt 9 noweli), wniosek o wydanie zezwolenia na pracę obejmuje między innymi oświadczenie składane pod rygorem odpowiedzialności karnej, czy zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 88j ust. 1 pkt 3–7.

Należy mieć na względzie, że ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w innych przepisach nakładających obowiązek składania takiego oświadczenia (art. 18h ust. 2, art. 36b ust. 5, art. 55 ust. 4a), wskazuje, że składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”, a klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Brak analogicznego zastrzeżenia w art. 88a ust. 1aa pkt 1 lit. i może powodować wątpliwości co do skuteczności rygoru odpowiedzialności, pod którym składane jest oświadczenie. Analogiczna uwaga dotyczy art. 88z ust. 1 pkt 1 lit. g ustawy.

Propozycja poprawki:

w art. 1:

a) w pkt 9, w ust. 1aa w pkt 1 w lit. i po wyrazach „pkt 3–7”,

b) w pkt 18, w art. 88z w ust. 1 w pkt 1 w lit. g po wyrazach „pkt 1–6”

– dodaje się wyrazy „(składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań)”;

- 5) W myśl art. 120 ust. 8 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 1 pkt 22 noweli), agencja pracy tymczasowej, która nie dopełnia obowiązku, o którym mowa w art. 88s ust. 3, podlega karze grzywny od 200 zł do 2000 zł. Agencja pracy tymczasowej nie może być podmiotem ukaranym karą grzywny, ponieważ w świetle art. 1 Kodeksu wykroczeń, odpowiedzialności za wykroczenie podlega wyłącznie osoba fizyczna.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 22 w lit. e, w ust. 8 wyrazy „Agencja pracy tymczasowej, która nie dopełnia obowiązku” zastępuje się wyrazami „Kto, prowadząc agencję pracy tymczasowej lub działając w jej imieniu, nie dopełnia obowiązku”;

Poprawki redakcyjne

w art. 1 w pkt 21, w art. 90cw ust. 10 pkt 4–5 otrzymują brzmienie:

- „4) informację o dacie wydania zaświadczenia o wpisie do ewidencji;
- 5) informację o numerze identyfikacyjnym wpisu do ewidencji;
- 6) informację o okresie, na jaki ma być wydane zezwolenie na pracę sezonową, lub okresie wykonywania pracy wpisanym do ewidencji oświadczeń.”;

Maciej Telec

Główny legislator